

INDONESIAN SOISTA JA NIIDEN VILJAVUUDESTA

Aikaisempi käsitys, että soita olisi vain viileän ilmaston maissa on osoittautunut vääräksi sen jälkeen, kun Indonesiassa on suoritettu suotutkimuksia. Niiden tuloksia selostaa toht. B. Polak artikkelissaan: *Occurent and Fertility of Tropical Peat Soils in Indonesia* (IV Internat. Congress of Soil Science, Vol. II, p. 183—185, Amsterdam 1950). Vähintään viidesosa Sumatran, Malajan, Borneon ja Uuden Guinean pinta-alasta on metsää kasvavien soiden peitossa. Turvekerrosten paksuus on 1/2—16 m. Turve on pääasiassa puunjälteistä muodostunutta metsäturvetta. Nämä suot ovat tyypillisiä kohosoi- ta, joi- kaan turve ei ole rahkasammalien muodostamaa. Turvekerrokset ovat pohjave- den yläpuolella ja siis selvästi ombrogge- nisiä, mutta kasvinjälteet säilyvät sadeve- den ansiosta. Seuduissa, joissa näitä soita tavataan, sademäärä on n. 3000 mm. Puiden tiheä lehvästö estää liiallisen haihtu- misen ja ilma on tavallisesti aivan vesi- höyryn kyllästämää.

Turpeen tuhkapitoisuus vaihtelee

1—3 %, kalkkipitoisuus 0.14—0.5 %, fos- foripitoisuus 0.09—0.1 % ja kalipitoisuus 0.02—0.2 %. Veteenliukenevia hiilihydra- raatteja samoinkuin valkuaisaineitakin on niukasti. Turpeen fysikaalinen rakenne on tavallisesti hyvä. Alkuasukkaat harjoitta- vat siellä suonpolttoviljelyä. Kenttä- ja la- boratoriokokeet ovat osoittaneet kalkituk- sen ja täyslannoituksen olevan kuitenkin välttämättömiä kunnollisten satojen saa- miseksi.

Indonesiassa lavataan myös paikoin sy- vänteisiin muodostuneita mutasoita. Niiden turve on eutrofista, lukuunottamatta vähäravinteisia paikkoja, joissa on oligotr- ofisia turpeita. Kasvillisuus käsittää ruo- hoja, heiniä, saroja, saniaisia sekä lisäksi puita ja pensaita. Mutasoiden viljavuus vaihtelee paljon, mutta yleensä ne ovat pa- rempia kuin kohosuot. Suurin (n. 3000 ha) Rawa Lakhok-niminen suo on jopa 6 m syvyinen (keskim. 3 m). Sen pH vaihtelee 5.4—6.0 ja tuhkapitoisuus 9—11 % ja se sisältää n. 2 % CaO, 0.15 % K₂O ja 0.01 % P₂O₅.

Erkki Kivinen

PROFESSORI LENNART VON POST

Tammikuun 11 p:nä 1951 kuoli Tukhol- man korkeakoulun yleisen ja historialli- sen geologian professori Lennart v. Post 66 vuoden ikäisenä.

Monipuoliset opinnot päätettyään tuli fil. lis. Lennart v. Post v. 1907 Ruotsin geologisen tutkimuslaitoksen palveluk- seen ja v. 1929 hänet nimitettiin Tukhol- man korkeakoulun professoriksi edellä mainitun oppituolin hoitajana.

Kun ensimmäisen maailmansodan ai- kana Etelä-Ruotsissa ryhdyttiin suoritta- maan turvevarojen inventointia, uskottiin sen suunnittelu ja johto valtiogeologi L. v. Postille. Linjamentelmään perustuva turvevarojen arviointi — laatuaan ensim- mäinen maailmassa — suoritettiin sit- ten tavalla, joka on sopinut ja sopii edel- leenkin esimerkiksi muille.

Korkeakoulukautena ovat prof. v. Pos- tin tutkimukset kohdistuneet Itämeren piirissä jääkauden jälkeisenä aikana ta- pautuneisiin rannan siirtymisiin ja niihin liittyvien ilmiöiden selvittämiseen, ja voi- daan sanoa, että hän niiden tutkijana on

ollut keskeisin henkilö Pohjoismaissa pa- rin viimeisen vuosikymmenen aikana, vaikkakaan hänen tutkimuksensa eivät aina ole saaneet yksimielistä hyväksymis- tä. Korkeakoulun opettajana hän on kas- vattanut Ruotsille monilukuisen kvartää- rigeologikunnan, mutta monet ulkolaiset- kin geologit — niiden joukossa myös su-omalaisia — ovat saaneet nauttia hänen opetuksestaan.

L. v. Postin julkaisutoiminta on ollut sängen laaja ja hänen työnsä on ollut suu- rella osalla uranuurtavaa. Hän on esittä- nyt mm. uusia tutkimusmenetelmiä ja ke- hittänyt entisiä, Suontutkijoita kiinnosta- vina mainittakoon niistä turvevarojen lin- jatutkimusmenetelmän lisäksi kenttätut- kimuksiin sopeutuvan turvekaavan esit- täminen, jota meilläkin yleisesti käyte- tään. Siitepölytutkimusmenetelmän kehittä- jänä Lennart v. Post tunnetaan kautta koko maapallon ja johon hänen tärkeim- mät, mm. jääkauden jälkeisen ajan kas- villisuutta ja ilmaston vaihteluita koske- vat tutkimuksensa perustuvat.